

Anna Nowakowska-Głuszak
Uniwersytet Śląski

O tłumaczeniu dat z języka hiszpańskiego na polski, czyli diabeł tkwi w szczegółach

Streszczenie

Przedmiotem artykułu jest problem tłumaczenia dat z języka hiszpańskiego na polski, a w szerszym kontekście zagadnienie transpozycji zasad ortograficznych z języka obcego. Autorka na wstępie określa znaczenie czasu i sposób jego wskazywania w dokumentach, następnie podsumowuje wytyczne dotyczące tłumaczenia tego rodzaju danych. W dalszej części szczegółowo omawia sposób zapisywania dat w języku hiszpańskim i polskim, podkreślając istniejące między nimi różnice. Analizuje również zasady odmiany dat w obu językach, wskazując na najczęściej popełniane w tłumaczeniach błędy. W podsumowaniu podkreśla znaczenie roli tłumacza w zachowaniu poprawności języka ojczystego.

Słowa kluczowe: format daty, przekład specjalistyczny, dokumenty, błędy tłumaczeniowe

1. Wstęp

To, że tłumacz musi posiadać doskonałą znajomość zarówno języka obcego, jak i ojczystego jest oczywiste. Tak samo jak to, że pracując z językiem obcym (lub językami obcymi), często zapominamy o niuansach języka ojczystego i skupiając się na treści, lekceważymy formę. Dotyczy to zwłaszcza początkujących tłumaczy, adeptów zawodu albo osób, którym wydaje się, że są tłumaczami. Ci ostatni zazwyczaj kierują się zasadą „przecież wiadomo, o co chodzi”. Niewątpliwie, żeby było wiadomo, o co chodzi jest warunkiem koniecznym dobrego tłumaczenia, ale niewystarczającym.

Przedmiotem niniejszego artykułu jest tłumaczenie dat z języka hiszpańskiego na język polski. Mając na uwadze praktyczne aspekty przekładu użytkowego, zwłaszcza dokumentów, staramy się zebrać i uporządkować zasady dotyczące zapisu dat w obu językach. W tym celu korzystamy zarówno z opracowań naukowych, jak i źródeł – tradycyjnych i elektronicznych – o charakterze

poradnikowym, np. Poradnia Językowa PWN (www.sjp.pwn.pl) czy Fundéu BBVA (www.fundeu.es). Podstawowym źródłem normatywnym dotyczącym języka hiszpańskiego jest *Diccionario Panhispánico de Dudas* (2005) oraz *Ortografía de la lengua española* (2010). Ważny punkt odniesienia w przypadku dokumentów prawniczych stanowią także prace hiszpańskiej Komisji ds. Modernizacji Języka Prawa (Comisión para la Modernización del Lenguaje Jurídico), a zwłaszcza opracowanie *Estudio de campo: lenguaje escrito* przygotowane pod kierunkiem Estrelli Montolío Durán (Montolio et al. 2011).

Choć artykuł, jak już zaznaczyliśmy, ma przede wszystkim charakter praktyczny, wnioski, do których dochodzimy wpisują się w szerszą refleksję na temat działalności przekładowej – analizując specyfikę tłumaczenia dat, dotykamy problemu transpozycji (i interferencji) zasad ortograficznych z jednego języka na drugi. Tym samym stawiamy pytanie o zakres odpowiedzialności tłumacza za poprawność języka ojczystego i chronienie go przed niechcianymi i niepotrzebnymi wpływami języków obcych.

2. Użycie dat w dokumentach

Zgodnie z definicją legalną dokumentu zawartą w art. 115 § 14 Kodeksu karnego, dokumentem jest „każdy przedmiot lub inny zapisany nośnik informacji, z którym jest związane określone prawo, albo który ze względu na zawartą w nim treść stanowi dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne”. Kodeks postępowania cywilnego podaje następującą definicję dokumentu urzędowego: „Dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone” (KPC art. 244 § 1). Na strukturę dokumentu urzędowego składają się (Dyląg 2011: 8):

1. istnienie w przepisanej formie,
2. autentyczność (prawdziwość),
3. formalna moc dowodowa (skuteczność prawna dokumentu).

Kodeks tłumacza przysięgłego (art. 18) jako znamiona pisma procesowego i dokumentu urzędowego wymienia nagłówki, pieczęć i podpis osoby lub osób, które zaświadczały fakty stwierdzone w piśmie lub dokumencie. Choć w żadnej z wyżej wymienionych definicji nie ma mowy o wskazaniu czasu, trudno wyobrazić sobie dokument bez daty, najczęściej tej, kiedy został sporządzony lub podpisany.

Data w dokumentach, zarówno polskich, jak i hiszpańskich, pojawia się zazwyczaj w nagłówku (np. listu, wyroku sądowego) lub obok podpisu i często poprzedzona jest nazwą miejscowości. Jeśli chodzi o format, w analizowanych

przez nas dokumentach hiszpańskich stosowane są różne zapisy daty. Warto jednak zauważyć, że w przypadku większości dokumentów notarialnych całość, łącznie z rokiem, zapisuje się słownie (por. też Lasarte 2008). Podobnie jak w przypadku wyroków sądowych – według opracowania Komisji ds. Modernizacji Języka Prawa pisownia pełnej daty słowami jest preferowana przez sędziów w nagłówkach hiszpańskich wyroków (Montolío et al. 2011: 171). W polskich aktach notarialnych delimitacje czasowe i przestrzenne stanowią podstawowe składniki komparycji aktu, czyli części inicjalnej jego ramy tekstowej (Dunin-Dudkowska 2010: 101) – tu również pełną datę podaje się słownie, ewentualnie z zapisem cyfrowym w nawiasie (por. też Janeczko 1999), np. *Dnia dwudziestego drugiego maja dwa tysiące piętnastego roku (22.05.2015 r.) w Kancelarii Notarialnej...*

Poniżej prezentujemy kilka oryginalnych przykładów zapisu daty zaczerpniętych z różnych dokumentów pochodzących z Hiszpanii:

1. [wyrok; na początku dokumentu]
En Mérida (Badajoz), a 30 de marzo del 2009.
2. [wyrok; na początku dokumentu]
En Madrid a treinta de mayo de dos mil siete
3. [wyrok; na początku dokumentu]
En la Villa de Madrid, a siete de Julio de dos mil seis.
4. [wezwanie do zapłaty; w prawym górnym rogu]
GRANADA, 24 de Enero de 2. 000
5. [umowa sprzedaży; na końcu dokumentu]
En Madrid a 18 de Septiembre de dos mil e onze (Sic!).

Czasami na dokumentach pojawia się pieczętka z datą, która może oznaczać dzień złożenia dokumentu w określonym urzędzie. W takim przypadku nazwa miesiąca często zostaje skrócona, np. *19 FEB. 2009, 20 MAR. 2010, 15 SET. 1988* itd.

Oczywiście, obok daty identyfikującej dokument, dane kalendarzowe mogą pojawić się w tekście. Autorzy wyżej wspomnianego opracowania zauważają na przykład, że w hiszpańskich wyrokach sądowych preferowany jest zapis cyfrowy ze skróconym do dwóch ostatnich cyfr oznaczeniem roku (np. 17-6-09) (Montolío et al. 2011: 172). Często data poprzedzona jest zwrotem typu: *Con fecha de..., Con fecha del ..., Con fecha del día de ...; [escrito] de fecha 2/12/2009; [nacido] el día 25.10.58; El día...*

Jak widać, w Hiszpanii panuje stosunkowo duża różnorodność zapisu dat. Szczególną uwagę z perspektywy języka polskiego zwraca tendencja do zapisywania słownie pełnej daty w ważnych dokumentach urzędowych na początku tekstu.

3. Jak tłumaczyć daty

W zasadzie sprawa jest oczywista – należy oddać datę w języku docelowym. W artykule 50. Kodeksu tłumacza przysięgłego dotyczącym sposobu zapisywania dat w tłumaczeniu czytamy, co następuje:

W celu uniknięcia nieporozumień możliwych w wyniku różnorodności systemów stosowanych na świecie, tłumacz przysięgły powinien wyeliminować dwuznaczność cyfr składających się na datę poprzez słowne wymienienie nazwy miesiąca lub przynajmniej jego skrótu.

Warto również przytoczyć, zwłaszcza w kontekście przykładu 5. (ale, jak później pokażemy, nie tylko), artykuły 44. i 45. Pierwszy z nich mówi, że oczywiste błędy ortograficzne lub gramatyczne nie muszą być oddane w języku docelowym, jeżeli nie mają wpływu na treść tekstu. Drugi zaleca, by w ważnych elementach dokumentu (imiona, nazwiska, daty, numery czy nazwy miejscowości) powtórzyć w tłumaczeniu błąd, przy czym „w przypadku domniemania formy poprawnej tłumacz przysięgły może umieścić na ten temat uwagę wyjaśniającą”. Obok zasad tłumaczenia warto jednak wziąć pod uwagę zasady zapisywania dat obowiązujące w języku docelowym, zwłaszcza gdy różnią się one od tych obowiązujących w języku oryginału.

4. Zasady zapisywania dat w języku hiszpańskim i polskim: zestawienie

Format daty, zarówno w języku polskim jak i hiszpańskim, może mieć różną postać: słowną, cyfrową lub słowno-cyfrową. Ważna jest również kolejność elementów oraz sposób rozdzielania składników (dzień, miesiąc, rok). W obu językach istnieją ściśle określone zasady zapisywania daty oraz różnice, które nie powinny umknąć uwadze tłumacza.

W języku hiszpańskim, a pamiętajmy, że nie tylko o Hiszpanię tu chodzi, istnieje kilka modeli zapisu dat. Według *Diccionario Panhispánico de Dudas* (2005) w krajach latynoamerykańskich obowiązuje tzw. *orden ascendente* (tj. dzień, miesiąc, rok), przy czym między poszczególnymi składnikami stosuje się przyimek *de* (np. *31 de diciembre de 1992*). Czasami możemy również spotkać się z zapisem powszechnym w krajach anglosaskich, tj. miesiąc, dzień, rok (np. *diciembre 31 de 1992*). Real Academia Española wyraźnie jednak zaleca stosowanie pierwszego zapisu.

Jak czytamy na stronach Poradni Językowej PWN (<http://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/10340>), w polskiej tradycji piśmienniczej również utrzymała się kolejność dzień, miesiąc, rok i taka wydaje się najbardziej naturalna dla rodzimego

odbiorcy. Można jednak spotkać się również z formą rok-miesiąc-dzień. Wywodzi się ona z Polskiej Normy zatytułowanej *Numeryczne zapisywanie dat i czasu dnia* (PN-90/N-01204), której postanowienia miały być stosowane w zautomatyzowanych systemach informacji. Norma ta nakazywała zapisywać składniki daty w wyżej wskazanym szyku i oddzielać je dywizem (np. 2016-09-15) lub zapisywać je bez znaków rozdzielających (20160915). *Słownik ortograficzny PWN* (Kłosińska 2004: 121) wyraźnie jednak zaleca, by, z wyjątkiem szczególnych przypadków (komputerowe przetwarzanie danych, zasady urzędowe i prawne), nie stosować szyku innego niż dzień, miesiąc, rok oraz innych niż kropka znaków oddzielających poszczególne składniki daty (np. dywizów).

Autorzy *Diccionario Panhispánico de Dudas* (2005) wskazują, że w języku hiszpańskim szyk rok, miesiąc, dzień (tzw. *orden descendente*) jest zalecany w normach ISO (*International Organization for Standardization*) i wówczas zapisywany jest bez przyimka (2016 septiembre 15), ale powinien być stosowany wyłącznie w dokumentach o charakterze naukowym czy technicznym stosowanych w obrocie międzynarodowym.

Jak już wspomniano, istnieją różne sposoby zapisu daty (słowny, cyfrowy i słowno-cyfrowy). W zasadzie, w obu językach nie zaleca się zapisywania całej daty słownie, choć istnieje taka możliwość w szczególnie ważnych dokumentach, aktach notarialnych lub czekach bankowych (patrz przykłady 2 i 3). Wówczas w języku hiszpańskim pierwszy dzień miesiąca można zapisać za pomocą liczebnika porządkowego *primero*, i takie użycie jest powszechne w Ameryce Łacińskiej, lub głównego *uno* – jak w Hiszpanii. Często natomiast w obu językach data zapisywana jest jako kombinacja cyfr (dzień i rok) i słów (miesiąc). Taki zapis wydaje się też najbardziej przejrzysty. Musimy jednak pamiętać, że i tu obowiązują pewne zasady. W języku polskim przede wszystkim nie stawiamy kropki po liczbie wskazującej dzień, wystarczają odstęp (spacje). Należy również unikać błędu, który wynika zapewne z wpływu języka angielskiego i polega na zapisywaniu nazwy miesiąca wielką literą (Kłosińska 2004: 55). Dotyczy to również języka hiszpańskiego (por. *Ortografía de la lengua española* 2010). *Diccionario Panhispánico de Dudas* (2005) nic nie mówi o stawianiu kropki na końcu daty, niemniej jednak autorzy wyżej wymienianego opracowania dotyczącego hiszpańskiego języka pisanego uważają to za zbędne (Montolío et al. 2011: 171).

Kropki nie stosuje się również w języku polskim, gdy miesiąc zapisany jest cyfrą rzymską. W zapisie cyfrowym zasadniczo pomija się również zero wiodące przed pojedynczą liczbą oznaczającą dzień, np. 1.12.2008, 1 XII 2008 (nie: 01.12.2008, 01 XII 2008), choć taki zapis jest możliwy w sformalizowanych dokumentach (w celu uniknięcia fałszerstwa), przy czym miesiąc musi być wówczas

oznaczony cyframi arabskimi, np. 01.12.2008. Co ważne, w przypadku pierwszych dziewięciu miesięcy roku, zero wiodące jest obowiązkowe. Tymczasem w języku hiszpańskim nie zaleca się wstawiania zera wiodącego ani przed dniem, ani przed miesiącem, chyba że w grę wchodzi wyżej wspomniane kwestie bezpieczeństwa (por. <http://www.fundeu.es/escribireninternet/como-se-esciben-las-fechas/>).

Gdy cała data zapisana jest znakami arabskimi, po dniu i miesiącu stawiamy kropkę. Kropki nie ma, gdy miesiąc zapisany jest słownie bądź cyfrą rzymską (Kłosińska 2004: 121). W zasadzie nie powinno się używać dywizu czy ukośnika, są one natomiast dopuszczalne w języku hiszpańskim, niezależnie od tego, czy miesiąc zapisany jest cyframi arabskimi czy rzymskimi (np. 15-05-2016; 15/V/2016). Wówczas nie należy stosować dodatkowych odstępów (*Diccionario Panhispánico de Dudas* 2005). W obu językach nie należy stawiać kropki po tysiącu w liczbie oznaczającej rok, np. 1.998, 2.012¹ (patrz przykład 4). Błąd ten jest stosunkowo częsty w hiszpańskich tekstach (por. Montolío et al. 2011: 170).

Poniżej prezentujemy zestawienie poprawnych sposobów zapisywania daty oraz omówionych błędów pojawiających się w obu językach. Gwiazdką (*) zostały zaznaczone przykłady uznawane za błędne bądź niezalecane w cytowanych przez nas źródłach:

Zasady zapisywania daty	hiszpański	polski
Porządek składników daty	dzień, miesiąc, rok (zalecany) rok, miesiąc, dzień (dopuszczalny, PN-90/N-01204)	dzień, miesiąc, rok (zalecany) rok, miesiąc, dzień (dopuszczalny, ISO)
Format daty	Słowny: <i>Diez de noviembre de dos mil dieciséis</i> Słowno-cyfrowy: <i>10 de noviembre de 2016</i> Cyfrowy: 10.11.2016	Słowny: <i>Dziesiąty listopada dwa tysiące szesnastego roku</i> Słowno-cyfrowy: <i>10 listopada 2016 r.</i> Cyfrowy: 10.11.2016

¹ Choć w przypadku liczb składających się z więcej niż czterech cyfr (np. kwot pieniędzy) w języku hiszpańskim zalecane jest użycie kropki w celu ułatwienia odczytania liczby (por. Montolío et al. 2011: 170).

Rozdzielenie składników daty	10.11.2016	10.11.2016
	10/11/2016	*10/11/2016
	10-11-2016	*10-11-2016
	Nie należy stosować dodatkowych spacji.	Nie należy stosować dodatkowych spacji.
	Miesiąc zapisany cyfrą rzymską:	
	10/XI/2016	*10/XI/2016
	10-XI-2016	*10-XI-2016
	*10 XI 2016	10 XI 2016
	*10. XI 2016	*10. XI 2016
Użycie zera wiodącego przy nazwie dnia i miesiąca	3.5.1995	*3.5.1995
	*3.05.1995	3.05.1995
	*03.05.1995	*03.05.1995
	Uwaga: użycie zera wiodącego przed liczbą dnia i miesiąca jest dopuszczalne ze względów bezpieczeństwa.	Uwaga: użycie zera wiodącego przed liczbą dnia jest dopuszczalne ze względów bezpieczeństwa.
Zapis roku	2016 (np. 10/5/2016)	2016 (np. 10.05.2016)
	95 (np. 3-5-95)	*95 (np. 3.05.95)
	*2.016, *1.995	*2.016. *1.995
Zapis miesiąca	3.7.2014	*3.7.2014
	*3.07.2014	3.07.2014
	3.VII.2014	*3.VII.2014
	*3 VII 2014	3 VII 2014
	3 de julio de 2014	3 lipca 2014 (*3 lipiec 2014)
	*3 de Julio de 2014	*3 Lipca 2014

5. Problemy związane z odmianą dat

Problemy z użyciem dat w tekście wynikają przede wszystkim z odmiennej gramatyki języków polskiego i hiszpańskiego. W języku polskim największym problemem dla tłumacza, zwłaszcza ustnego, może być odmiana składników daty, w języku hiszpańskim zaś użycie (lub nie) przyimków i rodzajnika. Zaczniemy od języka obcego.

W języku hiszpańskim podając daty używamy najczęściej przyimków *a*, *en* i *de*. Zasady ich użycia zostały szczegółowo omówione w *Diccionario Panhispánico de Dudas* (2005). Przyimek *a* poprzedza dzień, niezależnie od tego, czy chodzi o dzień tygodnia czy miesiąca, jeśli używamy czasownika *estar*. Innymi słowy,

użyjemy przyminka *a* odpowiadając na pytanie ¿*A qué (día) estamos?* lub ¿*A cuántos estamos?*, czyli *Estamos a martes*, *Estamos a 23 de noviembre*. Natomiast na pytanie o datę (¿*Qué día es hoy?*) odpowiemy używając czasownika *ser* w trzeciej osobie bez przyminka czy rodzajnika (np. *Es lunes*, *Es 23 de enero*). W tłumaczeniu na język polski trudno wyrazić tę różnicę – w obu przypadkach możemy powiedzieć *Jest/ Mamy wtorek*, *Jest/ Mamy 23 stycznia* – dlatego łatwo popełnić błąd gramatyczny. W pozostałych przypadkach, w języku hiszpańskim dzień wskazujemy bez użycia przyminka, wyłącznie za pomocą rodzajnika określonego *el* – np. (¿*Cuándo?*) *Nos vemos el lunes*, *El proyecto termina el 24 de mayo* – choć dawniej używano przyminka *en* (*La ley se aprobó en 5 de mayo*). Dziś takie użycie uznawane jest za archaiczne i należy go unikać (*La ley se aprobó el 5 de mayo*) (por. *Diccionario Panhispánico de Dudas* 2005).

W hiszpańskich dokumentach i listach, na końcu lub w nagłówku, bardzo często spotykamy zapis *En Madrid, a 9 de mayo de 2015* (por. przykłady 1, 2, 3 i 5), który przetłumaczymy na język polski jako *Madryt, 9 maja 2015 r.* (nie: *W Madrycie*). W tym przypadku obecność przyminka *a* wynika z faktu, że data funkcjonuje jako określenie domyślnie użytego czasownika (np. *firmado, escrito*), podobnie jak w zdaniu *Expido el presente certificado a 15 de enero de 2008*. Oczywiście, poprawne jest również użycie formy *Madrid, 9 de mayo de 2015*. W obu przypadkach po nazwie miejscowości należy postawić przecinek (podobnie, gdy podajemy dzień tygodnia, np. *Hoy es sábado, 18 de agosto de 2001*).

Przyminka *en* używamy przed nazwą miesiąca (*Estamos en mayo*) lub roku, gdy nie podano równocześnie miesiąca, np. *Nació en 1998* (ale: *Nació en mayo de 1998*).

Jak już wspomniano, przyminka *de* używamy między dniem i miesiącem oraz między miesiącem i rokiem (*Murió el 15 de julio de 2007*). Używamy go również, gdy nazwa miesiąca poprzedzona jest słowem *mes*, np. *Estamos en el mes de diciembre*². Nie jest natomiast konieczny, gdy używamy słowa *año*, np. *Murió en el año (de) 2001*, choć możemy spotkać taki zapis w tekstach literackich lub o charakterze oficjalnym.

Warto również przypomnieć zasady użycia rodzajnika określonego *el*, tym bardziej, że w tekstach spotkamy zarówno zapis *en 1998*, jak i *en el 2004* (por. przykłady 1 i 4). Otóż w *Diccionario Panhispánico de Dudas* (2005) możemy przeczytać, że w przypadku lat 1-1100 częściej używa się rodzajnika (zwłaszcza w języku

² W języku polskim kalkę takiej konstrukcji uznaje się za niepoprawną. Na przykład Adam Wolański w Poradni Językowej PWN podaje wyrażenia *w miesiącu styczniu, miesiącu lutym* itd. jako klasyczne przykłady pleonazmów (<http://sjp.pwn.pl/slowniki/w%20miesi%C4%85cu%20maju.html>).

mówionym). Lata 1101-1999 występują najczęściej bez rodzajnika (*en 1998*). Co ciekawe, od roku 2000 znowu można obserwować tendencję do używania rodzajnika, np. *en el 2015*. Mimo to, w przypadku datowania listów i dokumentów zaleca się nie używać rodzajnika przed rokiem (czyli *4 de agosto de 2015*), co nie oznacza, że *4 de agosto del 2015* jest niepoprawne. Oczywiście, jeśli używamy słowa *año*, rodzajnik jest obowiązkowy, np. *4 de agosto del año 2015*. Rodzajnika należy też użyć, gdy podajemy dwie ostatnie cyfry roku, np. *en el 98*.

W tłumaczeniu na język polski, zwłaszcza ustnym, problemem może okazać się odmiana dat. Warto zatem przypomnieć podstawowe zasady obowiązujące w tym zakresie (por. Gąsiorek). Przede wszystkim, miesiąc podajemy w dopełnieniu, np. *3 września 2006 roku*, implikując, że chodzi o kolejny dzień określonego miesiąca. W przypadku roku, grupę tysięcy i setek podaje się zawsze w mianowniku (czyli nie *w dwutysięcznym pierwszym*, tylko *w dwa tysiące pierwszym*), choć dopuszczalne jest użycie *w roku dwutysięcznym (w roku 2000)*.

6. Podsumowanie

Analiza sposobu zapisywania dat w języku polskim i hiszpańskim pozwala nam dojść do kilku ciekawych wniosków. Przede wszystkim, system zapisu daty jest zasadniczo podobny w obu językach. Mimo to istnieje szereg różnic, które nie powinny umknąć uwadze tłumacza. Różnice te dotyczą w szczególności sposobu rozdzielania składników daty i ich zapisu.

Warto również zwrócić uwagę na konwencję zapisu danych czasowych przyjętą w niektórych dokumentach. Chodzi przede wszystkim o słowny zapis daty w aktach notarialnych i hiszpańskich wyrokach sądowych, którego transpozycja na język polski wymaga szczególnej uwagi ze względu na odmianę poszczególnych składników. Tłumacz powinien mieć też świadomość błędów, które zdarzają się w dokumentach oryginalnych i starać się je eliminować, nie zaś powielać w języku docelowym.

BIBLIOGRAFIA

- Diccionario Panhispánico de Dudas* (2005). Real Academia Española. Madrid: Santillana [dostęp: 20.09.2016]. <http://lema.rae.es/dpd/srv/search?id=7Yloy2M3SD6pcC-3Zyx#3c>.
- Dunin-Dudkowska A. (2010) *Akt notarialny jako gatunek wypowiedzi*. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Dyląg Ł. (2011) „Dokument a dokument elektroniczny w prawie cywilnym – pojęcie oraz istota desygnatu”. *Kwartalnik Naukowy Prawo Mediów Elektronicznych* 1, 8-12 [dostęp: 20.09.2016]. <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/38782/004.pdf>.

- Fundéu BBVA [dostęp: 20.09.2016]. <http://www.fundeu.es/escribireninternet/como-se-escriben-las-fechas/>.
- Gąsior K. „O pisaniu i czytaniu dat” [dostęp: 20.09.2016]. <http://lpj.pl/porada2.htm>.
- Janeczko E. (1999) *Wzory aktów notarialnych*. Warszawa: LexisNexis.
- Kodeks tłumacza przysięgłego [dostęp: 20.09.2016]. <http://www.tepis.org.pl/pdf-doc/kodeks-tp.pdf>
- Kłosińska A. (red.) (2004) *Słownik ortograficzny PWN*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Lasarte C. (2008) *Prácticum de Derecho Civil. Derecho de personas*. Madryt: Marcial Pons.
- Montolío E., García Asensio A. M., Gras P., López Samaniego A., Polanco F., Taranilla R., Yúfera I. (2011) *Estudio de campo: Lenguaje escrito. Comisión para la Modernización del Lenguaje jurídico*. Madrid: Ministerio de Justicia [dostęp: 20.09.2016]. <http://www.mjjusticia.gob.es/cs/Satellite/es/1288775399001/MuestraInformacion.html>.
- Ortografía de la lengua española* (2010). Real Academia Española. Madrid: Espasa Calpe.
- Poradnia językowa PWN [dostęp: 20.09.2016]. <http://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/10340>, <http://sjp.pwn.pl/slowniki/w%20miesi%C4%85cu%20maju.html>.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. 1997 Nr 88 poz. 553) [dostęp: 20.09.2016]. <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970880553>.
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 1964 Nr 43 poz. 296) [dostęp: 20.09.2016]. <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>

SUMMARY

The aim of this paper is to address the problem of translating dates from Spanish into Polish, in particular the problem of applying foreign spelling rules to target text equivalents. The author begins by explaining the importance of the concept of time and the way dates are presented in documents. Then she reviews the literature for guidelines concerning translating this kind of data. Subsequently, the author discusses the methods of recording dates in both Spanish and Polish, while emphasizing the differences between them; she also presents the Polish and Spanish inflection rules that apply to dates and points to the related and most frequent translation errors. Finally, the author emphasizes the translators' role in preserving the accuracy of their mother tongue.

Key words: date format, official documents, specialized translation, translation errors

Anna Nowakowska-Głuszak jest doktorem nauk humanistycznych, hispanistką i slawistką. Pracuje na stanowisku adiunkta w Instytucie Języków Romańskich i Translatoryki Uniwersytetu Śląskiego. W swojej pracy badawczej zajmuje się m. in. problemami przekładu specjalistycznego z języka hiszpańskiego na polski oraz opisu hiszpańskiego języka prawa w kontekście tłumaczenia na języki słowiańskie. Tłumaczka przysięgła z języka hiszpańskiego.